

**A Vasvári Dr. Bendefy László Városi Könyvtár és
Nagy Gáspár Művelődési Központ könyvtári beszámolója
a 2023. évre vonatkozóan,**

amely a Városi könyvtárak és települési nyilvános könyvtárakra vonatkozóan
az EMMI által a 2023. évre vonatkozó sablonterve alapján készült

1. Rövid összefoglaló (legfejlebb 1500 karakter)

a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)

- ❖ *Könyvtárunk napi működését a 2023-as évben is jelentős mértékben meghatározta a helyi kulturális intézmények összevonása.*
- ❖ *Intézményünk munkáját ez évben az energiaárak elszabadulása miatti zárás jelentősen befolyásolta. Szerencsénkre a könyvtár olvasói tereiben februárban szerelték fel a hűtő-fűtő légkondicionáló berendezéseket, így a két intézmény a könyvtár épületében vészelte át a telet. Ez idő alatt a könyvtár zárása után, illetve délelőtt a Gyermekkönyvtárban működhettek a művelődési központ csoportjai.*
- ❖ *Az előző év során elkezdett teljeskörű állományrevízióunkat tovább folytattuk a napi működés mellett.*
- ❖ *A pandémiás időszakot követően lassan állt vissza a Hegyháti emberek könyvtárlátogatási szokása az azt megelőző idősakra. Új programokat, új dokumentumokat, új szolgáltatásokat kínáltunk számukra.*
- ❖ *Beiratkozott olvasó 2023-ban 731 fő, könyvtárhasználat 18.377 alkalom, „látogató” 16.470 fő, kölcsönzés 16.840 db.*
- ❖ *Az állomány teljeskörű átvizsgálásának második ütemében 1.916 db (2.504/2022) elavult, rongált dokumentumot vontunk ki az állományból. Az AB-ban pedig 6.314 (2.297/2022) tételt rögzítettünk.*
- ❖ *Továbbra is fenntartottuk az ajtóba kihelyezett „Könyvturkáló” dobozunkat, melyből 2 ezer leselejtezett dokumentum talált új gazdára.*

- b. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

- ❖ *Az intézményi összevonást követően a vezető, a megmaradt könyvtárosi feladatai mellett a művelődési központban is jelentős munkát kell, hogy vállaljon, mivel a kollégák fele az összevonás óta dolgozik itt, kevés tapasztalattal. Ez kihat a könyvtárban folyó napi munkára is.*
- ❖ *Az első negyedév munkáját az energiaár változások határozták meg nagy mértékben. Intézményünk könyvtár és művelődési ház is volt egyben, de a szolgáltatások működtek.*

2. Stratégiai célok végrehajtása (legfeljebb 1000 karakter)

- a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

- ❖ *Kiemelt feladatunk a teljeskörű revízió megvalósítása, amelyet csak szakaszosan tudunk megvalósítani. Az állomány rendezése, selejtezések teljes ledokumentálása, az Adatbázisban való levezetése valósult meg. A Mozgókönyvtári és a KSZR állományt is leellenőrizve a tavalyi dokumentumokkal együtt ma már 32.151 tételnél tartunk.*
- ❖ *Fő célkitűzésünk a Vasi Hegyhát értékeinek feltárása, visszakereshetővé tétele. A helyismereti vonatkozású dokumentumokkal együtt a digitalizálás keretében feltárt dokumentumokkal 990 darabbal bővült e gyűjteményünk.*
- ❖ *Alsóújlak, Andrásfa, Csehi, Csehimindszent, Gersekarát és Kám könyvtári szolgáltató helyein teljes körű állományrevíziót végeztünk.*

- b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

- ❖ *Az idei év során is a Berzsenyi Dániel Könyvtárral közös NKA pályázaton való együttműködésünk segítette a stratégiai céljaink elérését.*
- ❖ *Az összevonásnak köszönhetően programot, ünnepséget a Művelődési Központtal közösen valósítottunk meg, kihasználva az eltérő intézményi adottságokat, pályázati támogatásokat.*

- ❖ *Folyóirat kínálatunkat bővítését a NKA támogatásával tudtuk megvalósítani, ami tudományos, szakfolyóiratok beszerzését tette lehetővé.*

3. Szervezet (legfeljebb 1000 karakter)

- ❖ *Ez évben is 5 fő munkatársa volt könyvtárunknak. Külön köszönet a fenntartó önkormányzatunknak, Vasvár Város Önkormányzatának, hogy az energiaválság időszakában is biztosította minden kultúrában tevékenykedő alkalmazott fizetését. Igyekeztünk ezt megszolgálva, alkalmazkodva, kihasználva az összevont intézmény biztosította lehetőségeket, a település és vonzáskörzete lakóinak igényeit kielégíteni a kulturális szolgáltatások vonatkozásában.*
- ❖ *A szakalkalmazotti gárda 1 fő magasabb vezető, aki mesterképzéssel, könyvtár informatikus egyetemi végzettséggel rendelkezik, 2 fő középfokú könyvtárosi végzettséggel és 1 fő középfokú végzettséggel rendelkezik. Az intézmény tisztaságáért pedig az 1 fő takarítónő felel.*
- ❖ *Az összevont intézmény egy épületben való működését biztosítottuk az év elején a szolgáltatások és feladatok összehangolásával az energiatakarékosság miatt, de mindkét intézmény szolgáltatásainak biztosításával a lakosság felé.*

4. Infrastruktúra (legfeljebb 1000 karakter)

a. fizikai terek állapotának változása

- ❖ *Az elmúlt évek során a Fenntartó önkormányzattól kapott és pályázati támogatásokból felújítottuk és berendeztük az egész épületet, így csak kisebb javítások, kiegészítő eszközök (nyomtató, porszívó) vásárlására volt szükség. Célunk a jövőben még, hogy a mellékhelyiségeket is teljesen fel tudjuk újítani.*
- ❖ *Az önkormányzati támogatással az elmúlt évben felszerelt hűtő-fűtő légkondicionáló berendezés, amely az olvasói tereket és a Helyismereti- és a Bende-fy gyűjteménynek helyet adó szobát hűtötte. Ez nagyon jól jött az őszi-téli energiatakarékosági céloknál, mivel a könyvtár épületének tetején felszerelt 50 napelem még a légkondicionálók használata mellett is bőven megtermeli az intézmény energiaszükségletét. És nem utolsósorban*

szempont, hogy nyáron sem volt melegünk, mint a korábbi években. Köszönet érte!!

b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

- ❖ *A meglévő számítógépparkunkat folyamatosan karban tartjuk, a szükséges kiegészítéseket az informatikus javaslatára megteszük.*

c. egyéb infrastruktúra

- ❖ *A raktárunkban átrendeztük a gyorsabb visszakereshetőség, korszerű használat miatt a selejtezés során „felszabaduló” helyeket.*

5. Gyűjteményi információk (legfeljebb 2000 karakter)

a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

- ❖ *2023-ban 179 db dokumentummal bővítettük az állományunkat saját költségvetésből. A dokumentumkínálatunk szélesítését a Berzsényi Dániel Könyvtár KSZR feladatok ellátásával biztosított dokumentumbeszerzési keret tette még lehetővé.*
- ❖ *A gyűjtemény bővítése során kiemelt szerepet szántunk a helyi vonatkozású dokumentumok beszerzésének, akár több példányban is.*
- ❖ *Évek óta gyűjtjük a Vasvári Népfőiskola könyvtárának megalapozásához a népfőiskolák irodalmát és a helyi vonatkozású, e témához kapcsolódó anyagokat.*
- ❖ *Kiemelt szerepet kapott még névadónk, Dr. Bendefy László műveinek mind szélesebb körű összegyűjtése, feltárása.*
- ❖ *A nagy számú, mintegy 1.906 db leselejtezett dokumentum során felszabadult hely lehetővé tette a raktárban lévő állomány rendezését, oly módon, hogy biztosítva legyen a gyorsabb, pontosabb visszakeresés lehetősége.*

b. gyűjteményfeltárás

- ❖ *A gyűjteményfeltárásnál évek óta már kiemelt cél a teljes körű állományfeltárás az AB-ban. Feldolgozó szakember hiánya miatt ezt nehezen tudjuk megvalósítani, de lassan haladva – amely feladatot az összevonás jelentősen hátráltatott, de évente 2-3%-*

ot ledolgozva haladunk a teljes feltárás felé. Ma már a 95%-os feltártságnál tartunk.

- ❖ *A Berzsényi Könyvtárral kötött együttműködés keretében mi dolgozzuk fel a KSZR keretből a Vasi Hegyhát könyvtárainak szánt dokumentumokat, mely 2023-ban 2.510 db könyvet, 3 db CD-t és 2 db DVD-t jelentett bruttó 7,25 millió forint értékben. Ez jóval meghaladja a saját beszerzési számainkat.*

c. **állományvédelem**

- ❖ *Mindig is kiemelt szerepet kapott könyvtárunkban, ezt örököltük elődeinktől, a dokumentumaink állományának, külső képének javítása, gondozása. Az állományunk áttekintése során 2.124 dokumentumot javítottunk. (A kis javításokat igénylő anyagokat nem is számoltuk bele!)*
- ❖ *A digitalizálási tervben szereplő dokumentumok feltárása, digitalizálása is az állományvédelmi célokat szolgál, elsődlegesen a helyismereti anyagok vonatkozásában. A beszerzett kétrétegű PDF szkennelését lehetővé tevő programmal kívánjuk a jövőben a helyi vonatkozású dokumentumok visszakeresési lehetőségét biztosítani akár elektronikus formában is.*

d. **digitalizálás**

- ❖ *Kiemelt feladata könyvtárunknak az értékgyűjtés, értékmegőrzés kapcsán. Ez évben 82 dokumentum digitalizálása valósult meg az adatbázisunkban való feltárással.*

6. Szolgáltatások (változások, trendek) (legfeljebb 3000 karakter)

a. **célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei**

- ❖ *Gyermekkönyvtárban az internet elérés mellett, új Mese Tabletek, Xbox, diafilm vetítési lehetőség és digitális tábla használata is a látogatók rendelkezésére áll a számtalan, minden korosztály igényeit felölelő társasjátékok mellett.*
- ❖ *Naptári ünnepekhez kapcsolódó játszóházak, kézműves foglalkozási alkalmak, Babák Könyvtára programjaival várjuk*

látogatóinkat. Ezen programjainkat színesíteni tudtuk a Berzsenyi Könyvtár KSZR támogatásából előadások, mesefoglalkozások tartásával.

- ❖ Nagy figyelmet fordítunk programjaink összeállítása során a hátrányos helyzetűek és a nyugdíjas korosztály igényeire. Igyekszünk mindenki számára programot kínálni akár személyre szabottan, akár csoportosan.
- ❖ A hosszú évek óta megrendezésre kerülő Mesemondó versenyünket az idei év során is nagy érdeklődés kísérte a hegyháti gyerekek körében.

b. helyben elérhető szolgáltatások

- ❖ A helyben használható dokumentumok, folyóiratok friss száma mellett lehetőség van CD lemezek hallgatására fülhallgatóval kényelmes fotelekben.
- ❖ Fénymásolás, irat- és naptárfűzés, laminálás, nyomtatás, fotónyomtatás, dokumentumok szerkesztése, szkennelés, dia és A/3-as szkennelés, fax és e-mail küldés áll a használók rendelkezésére.

c. távolról elérhető szolgáltatások

- ❖ A Pandémia szükségessé tette, így kialakításra került, hogy a könyvtárosok otthonról is elérhessék a könyvtár AB-át, amelyet a mai napig is használunk munkánk során.
- ❖ A könyvtár használói a könyvtárunk adatbázisát a www.blvk.hu oldalon elérhetik. Kereshetnek a könyvtár és a múzeum Domonkos Gyűjteményében. A beiratkozott olvasók megnézhetik a náluk lévő dokumentumokat, hosszabbíthatják, előjegyezhetik a számukra érdekes dokumentumokat.
- ❖ A könyvtára FB oldala is jó kommunikációs lehetőséget jelentett használóinknak.
- ❖ Elkészült a könyvtár szerkesztésében a Vasi Hegyhát értékeit bemutató oldalunk, a www.vasihegyhatertekei.hu elérhetőséggel.

d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

- ❖ *Rendezvényeink időarányosan megvalósultak az előző évihez hasonlóan. A könyvtárhasználók visszaszoktatása azonban még mindig komoly gondot jelent sajnos.*
- ❖ *Olvasó klubot alakítottunk az alsós korosztály részére, ahol az általuk kiválasztott művet dolgozták fel a könyvtáros irányítása mellett. A Felnőtt korosztálynak szóló olvasóklubot az elmúlt év során nem sikerült elindítani, de próbálkozunk még idén is.*
- ❖ *Megalakult az előző évben a Városszépítő és Értékgyűjtő klub, melynek programjait a jövőben szeretnénk tovább folytatni a múzeumi Városnéző sétákkal karöltve.*
- ❖ *Egyedi képzés keretében fejlesztettük az idei év során a használóink digitális írástudását. Az elmúlt év tanfolyamai után az idén egyedi képzésekre, segítségnyújtásra volt lehetőségünk, melynek során 136 fő felnőtt és 84 fő 14 év alatti képzését tudtuk ily módon megvalósítani.*

e. online felületek (honlap, közösségi média)

- ❖ *A járvány miatt a könyvtár használatának egy része is az online térbe tevődött, amely szokás a mindennapi könyvtárhasználat részévé vált ma már, mivel az ügyintézés menete ezáltal felgyorsult, ami kedvező a szolgáltatást igénybe vevők részére. Az olvasók által kért dokumentumok, nyomtatások, szkennelések is a könyvtár e-mail, illetve FB fiókján keresztül érkeznek be megrendelés formájában.*
- ❖ *A könyvtár FB oldala rendszeresen ad információt a könyvtár állományáról, az igénybe vehető szolgáltatásainkról naponta min. egy alkalommal.*
- ❖ *A könyvtár honlapjának sajnos ebben az évben sem készült el, de igyekszünk jövőre létrehozni.*

7. Minőségirányítás (legfeljebb 1000 karakter)

a. használói elégedettségmérés

- ❖ *Az elmúlt évben nem terveztünk, mivel az előző kérdőívünk még aktuális. Úgy gondoljuk, hogy most nem az átlagos működésről kapnánk visszajelzéseket, mivel az előző évek pandémiás*

zárásait még nem hevertük ki, így nem egy valós működésről kaptunk volna információt.

b. **önértékelés**

- ❖ *A könyvtárosok értékelik a minőségbiztosítás szellemében saját és a közösség munkáját egyaránt. Személyes beszélgetések, problémafeltárások mind a szolgáltatásunk minőségének javítását szolgálják. A használoktól kapott napi visszajelzések alakítják ezen új helyzet szolgáltatási palettáját és annak kivitelezését. A szóbeli, és írásbeli köszönetek igazolják munkánk jó irányát.*

c. **vármegyei hatókörű városi könyvtár segítő szerepe a minőségirányítás előkészítésében (1997. évi CXL törvény 66 §. j) pontja alapján)**

- ❖ *Már két alkalommal nyújtottunk be pályázatot könyvtárunk minősítésére, így jelentős dokumentációval rendelkezünk, melyet folyamatosan fejlesztünk, kiegészítünk. A Berzsenyi Könyvtár szükség esetén tanácsokkal segíti munkánkat.*

d. **tárgyévi fejlesztések, innovatív lépések**

- ❖ *A minőségi munkavégzés mindig cél volt intézményünkben. Az olvasói visszajelzések, a kollégák újító javaslatai az idei évben is beépítésre kerültek mindennapi munkánkba. Az összevont intézmény előnyeit kihasználó programlebonnyolítást vezettünk be.*

8. Tudományos kutatás és kiadványok (legfeljebb 1000 karakter)

- ❖ *Elkészült a helyi és tájegységi értékeket bemutató oldalunk a www.vasihegyhatertekei.hu elérhetőségen a Hungarikum pályázat támogatásával. Ezen oldalon kívánjuk bemutatni a Vasi Hegyhát 23 településének természeti és tárgyi értékeit, kibővítve a települési szállás és vendéglátóhelyek, látnivalók, érdekességek, programok, rendezvények képes illusztrálásával.*

9. Partnerségi együttműködések (legfeljebb. 1000 karakter)

a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

- ❖ *Mindig is fontos volt és egyre nagyobb szükség van a Vasi Hegyhát intézményeinek összefogására, együtt munkálkodására. A közös fő elem a Vasi Hegyhát értékeinek feltárása, összegyűjtése, visszakereshetővé tétele, amely a Vasvár Népfőiskola megalakulásával még nagyobb szerepet kapott. Kiemelt célként e témában is a könyvtár más szolgáltatásainak igénybevétele érdekében mintegy 43 Együttműködési Megállapodással rendelkezik civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, oktatási intézményekkel, határon túli magyar szervezetekkel. A jövőben tovább kívánjuk az együttműködők körét kibővíteni.*
- ❖ *A helyi múzeummal közös adatbázist építünk, mely mindkét intézmény távoli elérhetőségét még fontosabbá teszi a nap 24 órájában a kiemelt szerepet betöltő Domonkos gyűjtemény anyaga kapcsán.*
- ❖ *A Partnerségi együttműködésünk körének szélesítésében nagy szerepet játszott az intézményi összevonás révén a Nagy Gáspár Művelődési Központtal való igazán szoros együttműködésünk, amelynek során lehetőségünk van egymás munkájának közvetlen segítésére, kiegészítésére a két kulturális ágazat lehetőségeinek kiaknázásával.*

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei (legfeljebb 1000 karakter)

a. a könyvtár megjelenése médiumokban

- ❖ *Jelentősen bővítettük a könyvtár FB oldalán elérhető, a könyvtár állományával kapcsolatos információkat, hogy így is választási lehetőséget kínáljunk könyvtárhasználóinknak a válogatásban, a kölcsönzési igények összeállításában.*
- ❖ *Rendszeresen hírt adtunk a helyi Újságban és a város honlapján szolgáltatásainkról, rendezvényeinkről, a bekövetkezett változásokról a helyi hirdető táblán, a könyvtárnál és művelődési központnál elhelyezett plakátok kihelyezésével a saját és a tagintézmény FB oldala mellett.*

b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

- ❖ *Minden, a könyvtárról megjelenő kommunikáció, híradás a könyvtár logójával, a kék és fehér szín alkalmazásával készítünk el. Ezzel is kifejezve a dokumentumok könyvtárhoz való kapcsolódását.*
- ❖ *Az intézmény külső és belső képének kialakításakor az egységes, felhasználóbarát, tiszta környezet kialakítása volt fontos számunkra, melyet látogatóink megszoktak és el is várnak tőlünk.*

11. Összefoglaló a vármegyei hatókörű városi könyvtár által (legfeljebb 1500 karakter)

a. a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos tevékenységének intézményre gyakorolt pozitív hatásairól,

- ❖ *A vármegye könyvtárainak legfontosabb, és már 2014 óta fennálló és nagyon eredményesen működő rendszere a vármegye Szolgáltatóhelyeinek Együttműködési megállapodás keretében történő ellátása. Ezen megállapodás alapján a vasvári könyvtár látja el a Vasi Hegyhát 22 településének könyvtári szolgáltatóhelyeit dokumentumokkal. A Berzsenyi Dániel Könyvtár által e járásra biztosított dokumentumbeszerzési keretből a dokumentumok beszerzése, feldolgozása, kiszállítása és a dokumentumok évi 3 alkalommal való forgatása is intézményünk feladata a Berzsenyi Könyvtár szakmai felügyelete mellett. E 22 település állományának gondozása (selejtezés, saját dokumentumok feldolgozása), a személyi változás miatt a könyvtárak átadás-átvétele is a vasvári könyvtár feladatai közé tartozik.*
- ❖ *A kötelező képzések mind gazdaságosabb megvalósítása érdekében biztosított helybeni lehetőséget a megyei könyvtár képzések elvégzésére.*

b. a könyvtár tevékenységét segítő 2023-ban nyújtott szolgáltatásairól,

- ❖ *A KSZR együttműködés keretében a települések könyvtári állományának fejlesztésének 5 százalékát a vasvári könyvtár*

könyvtárközi kérések biztosítását lehetővé tevő állományrész fejlesztésére fordíthattuk.

- ❖ *Az őszi Összefogás hetének programjának támogatásába bevonta a városi könyvtárakat. Így intézményünk is kapott 50.000, - Ft-ot a helyi rendezvények megvalósításához.*

c. a települési könyvtár fejlesztésével kapcsolatosan végzett koordináció keretében a fenntartónak megtett javaslatokról,

- ❖ *Nincs tudomása az intézménynek ilyen javaslatról.*

Vasvár, 2024. január 17.

Gyöngyösi Zsuzsanna
Gyöngyösi Zsuzsanna
intézményvezető